

ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΜΕΤΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΩΝ.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δρ. ν. 3.—
Ἐν τῇ ἄλλοδαπῇ » » 3,50

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ

ΤΙΜΑΤΑΙ

Λεπτῶν 43
261—Γραφεῖον ὁδ. Ἐρμού—264

Παρακαλοῦνται οἱ κκ. Συνδρομηταὶ τῆς «Ἀθηναϊδος» καὶ τῶν «Ἐνῶν Περιοδικῶν» ν' ἀποστείλωσιν ἐγκαίρως τὰς συνδρομάς των, ὅπως μὴ ἐπέλθῃ διακοπὴ τῆς ἀποστολῆς τῶν φύλλων.

Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ δύνανται ν' ἀποστείλωσιν αὐτὰς διὰ γραμματοσήμου ἑλληνικοῦ, ἀγγλικοῦ καὶ γαλλικοῦ.

Ἄμα τῇ παραλαβῇ τῆς συνδρομῆς, ἀποστέλλεται δωρεάν τοῖς κκ. Συνδρομηταῖς τῆς «Ἀθηναϊδος» χρωματισμένη εἰκὼν.

Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΗΘΙΚΗΣ

Πανταχοῦ εὐρίσκομεν τὴν ἀπόδειξιν τῆς προόδου ἐν τῇ τέχνῃ ἢ τῇ ἐπιστῇ, ἐν τῇ ἀνέσει ἢ τῇ πολυτελείᾳ, ἀλλ' οὐδὲως ἀνάλογον πρόβodon ἀπαντῶμεν ἐν τῇ δημοσίᾳ ἢ ἰδιωτικῇ ἠθικῇ. Ἐὰν βάρεια ἐγγλήματα εἶναι ἤττον συχνά, ἐλαφρότερα παραβάσεις εἰσὶ πολυαριθμότεραι, ἢ ἠθικὴ ἐν τῷ ἐμπορίῳ εἶναι μᾶλλον χαλαρά, καὶ ὁ χαρακτήρ τῶν διεθνῶν σχέσεων δὲν διακρίνεται ἐπὶ τιμῇ καὶ εἰλικρινείᾳ. Ὑπὸ μίαν ἔποψιν ἰδίᾳ ἀνομολογοῦμεν λυπηρὰν ἀποτυχίαν. Πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ὁ Γρότιος εὗρε λόγον νὰ παραπονηθῇ διὰ τὴν ὑπαρξίν ἐν τῷ χριστιανικῷ κόσμῳ τσαούτης ἀκολασίας ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν πόλεμον, ὥστε καὶ τὸ βαρβαρώτερον ἔθνος θὰ ἠρῦθρα διὰ τοῦτο· διότι κράτη προήρχοντο εἰς πόλεμον, ἐπὶ οὐδενὶ λόγῳ, ἢ ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ προφάσει, ὅτε δὲ ἀπαξ ἐπεχείρουν τοῦτον, παρεβίαζον πᾶν θεῖον καὶ ἀνθρώπινον δίκαιον, ἀκριβῶς ὡσανεὶ ἐπετρέπετο αὐτοῖς ἢ ἀπεφάσιζον νὰ διαπράξωσι, οἷον δήποτε εἶδος ἐγκλήματος. Ἀπότου ὁ Γρότιος ἐδημοσίευσεν τὸ ἀξιοσημείωτον αὐτοῦ πόνημα «Περὶ τοῦ δικαίου τοῦ Πολέμου καὶ τῆς Εἰρήνης»,

ὅποια μεταβολαὶ ἐγένοντο ἐν τῷ δημοσίῳ δικαίῳ τῆς Εὐρώπης, ὅποια ἀναστατώσεις ἐν τῇ πολιτικῇ, ὅποια λεπτότης ἐν τῇ διπλωματίᾳ, ὅποια βελτιώσεις ἐν τῷ διεθνείῳ δικαίῳ. Ἄλλὰ μολοντοῦτο διατελοῦμεν σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν συχνότητα τοῦ πολέμου, καὶ τὴν κατάστασιν τῆς ἐκκρεμότητος, φόβου καὶ ἀντιζηλίας ἐν ἣ τὰ μέλη τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν Κρατῶν ζῶσιν ἐν ταῖς πρὸς ἀλληλα σχέσεσιν αὐτῶν.

Ὁ Χριστιανισμὸς εἰσήγαγε νέον κώδικα ἠθικῆς, νέον δεσμὸν ἀδελφοποιήσεως, σκοποῦντα νὰ συνδέσῃ τοὺς ὀπαδοὺς αὐτοῦ διὰ τῶν στενωτέρων δεσμῶν, καὶ ὅμως τοσοῦτοι πόλεμοι συνάπτονται μεταξύ τῶν χριστιανικῶν ἐθνῶν ὅσοι μεταξύ χριστιανικῶν καὶ μὴ, ἔτι δὲ καὶ πλείοτεροι τῶν ὅσων συμβαίνουσι μεταξύ μὴ χριστιανικῶν μεταξύ των. Διατί δὲ τοῦτο; διότι ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἰσῆλθεν ἱκανῶς βαθέως ὥστε νὰ ἐπηρέασῃ τὴν δημοσίαν γνώμην καὶ τὴν ἠθικὴν. Ἐντεῦθεν πᾶσα μικρὰ διαφορὰ προσερχομένη ἐκ τῆς κακῆς ὀργανώσεως τῶν Κρατῶν, ἢ ἐξέγερσις νέου βίου μεταξύ ταύτης ἢ ἐκείνης τῆς φυλῆς, ἢ οἰαδήποτε μεταβολὴ ἐν ταῖς σχέσεσι μεταξύ τῶν κυβερνώντων καὶ τῶν κυβερνωμένων ἐν οἰαδήποτε χώρα λαμβάνει, ὡς μὴ ὤφειλε, ὑπεροχὴν καὶ ταχέως γίνεται ἀφορμὴ πολέμου.

Τὸ δὲ μᾶλλον ἀξιοθρήνητον εἶναι ὅτι πολλοὶ τῶν διακρινομένων ἡγετῶν τῆς δημοσίας γνώμης, φημιζόμενοι διὰ τὸ ὑψηλὸν αἰσθημα τῆς ἠθικῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, ἄλλως τε δὲ ἀφοβοὶ εἰς τὴν ἐπίκλησιν τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης, δὲν θεωροῦσι τὸν πόλεμον καὶ πάντα τὰ παρομαρτυροῦντα αὐτῷ μετὰ τῆς ἀποστροφῆς ἐκείνης ἧτις ἀρμόζει αὐτῷ, εἴτε δὲ διὰ σιωπηρᾶς συγκατανεύσεως εἴτε δι' ἀπροκαλύπτου συστάσεως, πολλάκις ὑποστηρίζουσι πολιτικὴν ἤτις τίθησι τὰ ἀνθρώπινα συμφέροντα καὶ τὴν ἀνθρωπίνην φιλοδοξίαν ὑπεράνω παντὸς ὅ,τι εἶναι ἱερὸν καὶ τοῦ καθήκοντος. Εἶναι λίαν λυπηρὸν ὅτι ἡ ὑπάθεσις τῆς

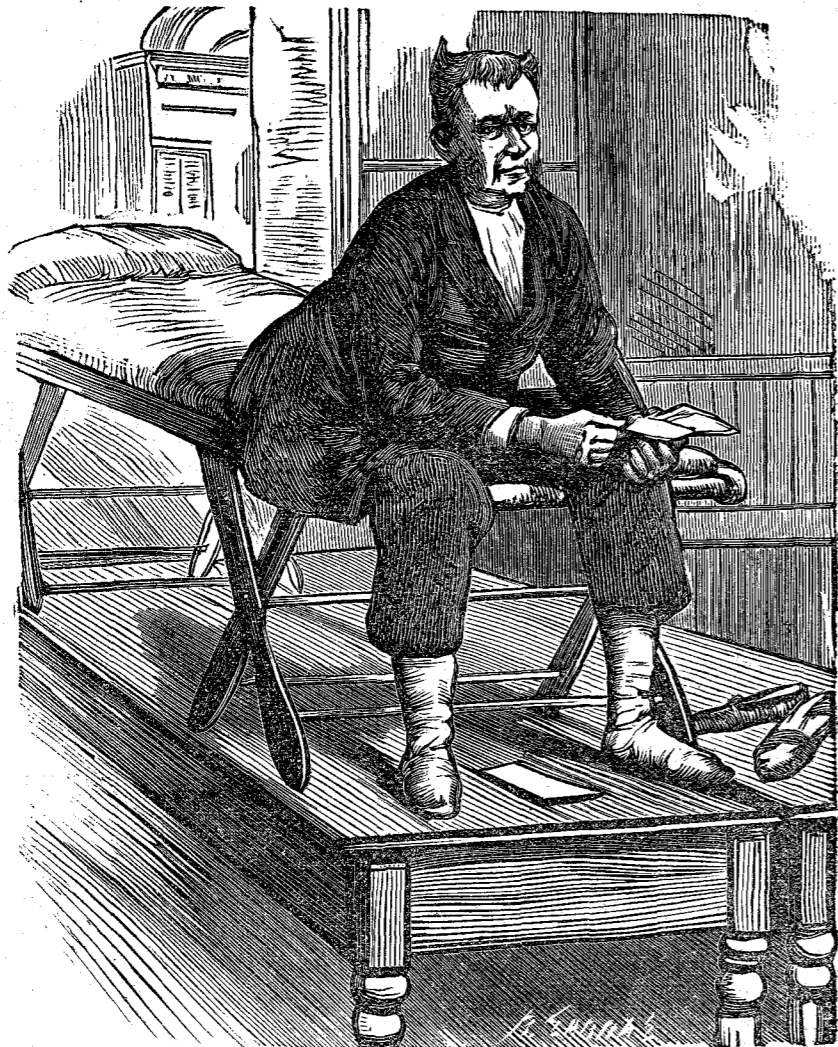
σθην ἐναντίον αὐτοῦ, νομίσασα δι' ἀνόητον ὑπερηφάνειαν, ἐνόμιζε μίαν τοιαύτην ἀποστολήν ὑποδεστέραν τοῦ ἀξιωματοῦ αὐτοῦ. Ἴδου τὸ αἶτιον τοῦ ἀνιγματοῦ τούτου γέλωτος».

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Α. Φ.

Ο ΙΑΤΡΟΣ TANNER

Παρατίθεμεν σήμεραν τὴν εἰκόνα τοῦ διασήμου κατὰ τὸν ἀμερικανοῦ ἰατροῦ Τάννερ, ὅστις ἐπὶ 40

Ὁ ἰατρός Τάννερ.

ἡμέρας νηστεύσας κατώρθωσε νὰ γίνῃ τὸ ἀντικείμενον τῆς συνομιλίας καὶ δημοσιογραφίας τοῦ τε νέου καὶ παλαιοῦ κόσμου. Ὁ Τάννερ, μεθ' ὅλας τὰς ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς πραγματικῆς ἐκτελέσεως τῆς συμφωνηθείσης νηστείας, ἐξετέλεσεν αὐτὴν ἐπακριβῶς, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τῶν ἀδιαλείπτως παρασταθέντων ἐπιτηρητῶν. Τὸ περιεργότερον δὲ εἶναι ὅτι κατὰ τὸ τέλος τῆς νηστείας ὅτε εἶχε σημάνει ἡ ὥρα τῆς λήξεως

κοιτε τὴν ἑκθεσιν τῆς ἀσθενείας μετὰ προσοχῆς εἰς ἀπάντησιν δὲ λέγει αὐτῇ: τρῶγε βραδέως. Ἡ κυρία οὐδεμίαν δοῦσα προσοχὴν εἰς τοῦτο ἐνόμιζεν ὅτι ἐσκοπεῖ νὰ τῇ διαγράψῃ θεραπείαν καὶ ἐπερίμενε συνταγὴν. Ὁ ἰατρός ὅμως, ὅστις ἤθελε νὰ τὴν ἴδῃ ἀποχωροῦσαν ἵνα εἰσέλθῃ ἄλλος πάσχων, ἔτεινε τὴν χεῖρα, ἵνα τῷ δώσῃ τὰς δύο γυνέας εἰς ἀμοιβὴν τῆς συμβουλῆς του. Ἡ κυρία τότε τῷ λέγει: τί λοιπὸν νὰ

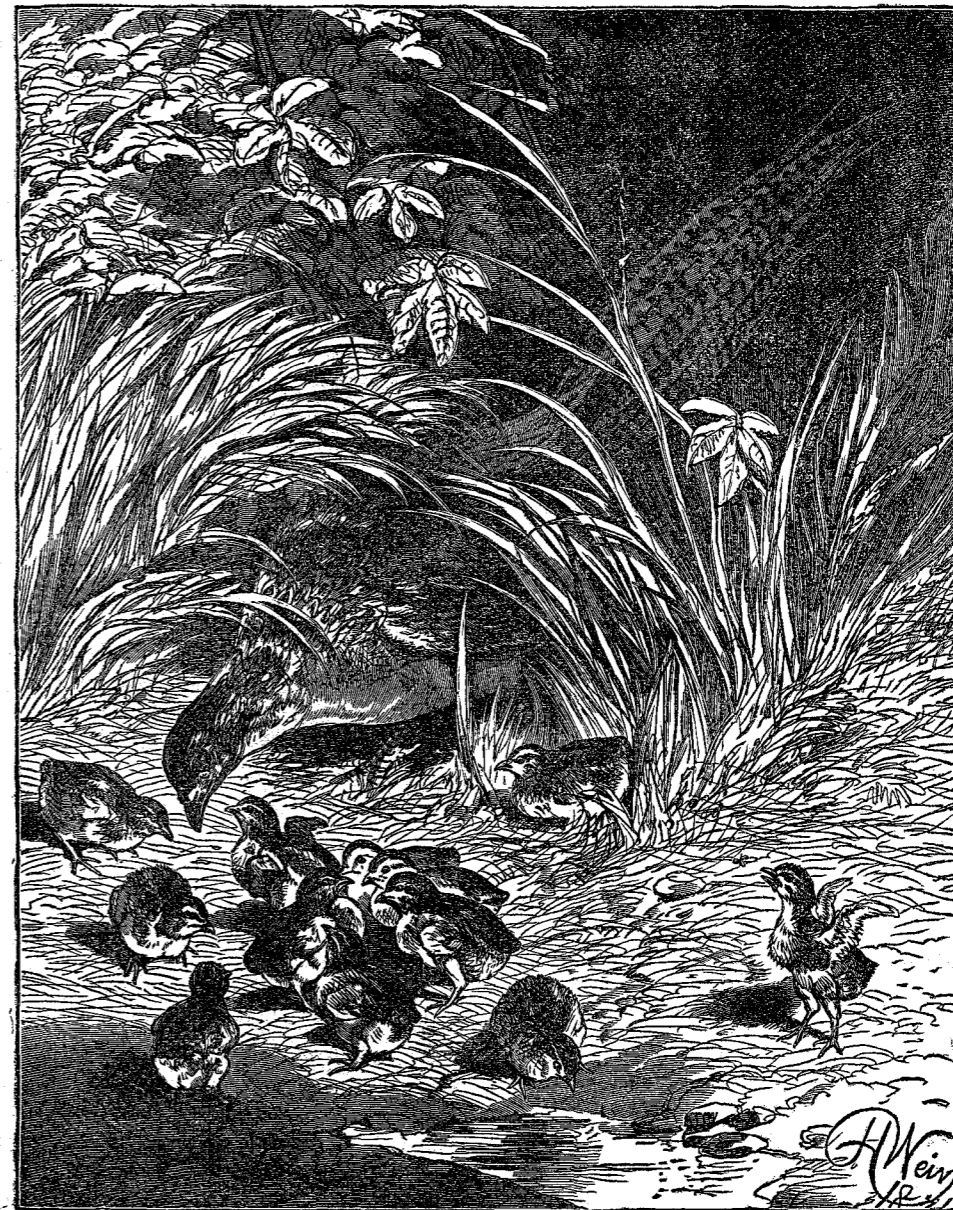
τοῦ ὀρισθέντος χρόνου, ἤρξατο τρώγων ἀφθόνως καὶ ἀπλήστως, χωρὶς ἐκ τούτου οὐδεμίαν νὰ προσέλθῃ ἐκ τῆς αἰφνιδίας ταύτης τροπῆς διατάραξις τῶν πεπτικῶν αὐτοῦ ὀργάνων.

ΤΡΩΓΕ ΒΡΑΔΕΩΣ

Ἄξιόσεβαστος πρεσβύτες κυρία πάσχουσα ἐκ δυσπεψίας ἐπορεύθη εἰς Λονδίνον νὰ συμβουλευθῇ τὸν ἰατρὸν τὸν μᾶλλον διακεκριμένον ἐπὶ τοῦ πάθους ἐξ οὗ πολλὰ ὑπέφερε ἐπὶ πολὺν χρόνον. Ὁ ἰατρός ἤ-

πράξῃ; νὰ τρώγῃς βραδέως εἶπεν. Ἡ κυρία ἐπλήρωσε τὰς δύο γυνέας καὶ ἐξῆλθε τοῦ δωματίου. Δύο γυνεαὶ διὰ δύο λέξεις ἄλλ' ἀξίζουσι τὴν πληρωμὴν ταύτην. «Τρῶγε βραδέως» εἶναι λίαν συνετὴ καὶ φρόνιμος συμβουλή.

Παίζουν ἔξω ἀπ' τὴ φωλιά τους
Σ τὴ μανοῦλά τους 'μπροστά.
Πι! πι! πι! πι! μακρὰ
Ξάνακούσθη φωνὴ μιὰ
Κι' ἕνα τρέχει μ' ἀνοιγμένα
Τὰ μικρά του τὰ φτερά.

ΤΑ ΠΟΥΛΑΚΙΑ

Πι! πι! πι! πι! μὲ χαρὰ
Τὰ πουλάκια τὰ μικρά
Τρέχουν δλ' ἀπ' τὰ κλαδιά τους
Σ τὴ μανοῦλά τους κοντὰ,
Πι! πι! πι! πι! τί τρελλά
Τὰ πουλάκια τὰ πολλὰ

Τί νὰ ἔχη πι! πι! πι!
Τ' ἄλλα φαίνεται ζητεῖ
Καὶ πετᾷ μὲ κουρασμένα
Τὰ φτερά του τὰ μικρά.
Αἱ! κ' ἐμεῖς μιὰ φορὰ
Ὅταν εἴμεθα μικρά

Ἔτσι παίζαμαι καθ' ἓνα,
Ἔτσι παίζαμαι τρελλά.
Τώρα φρόνησι πολὺ
Πὰ δὲν εἴμεθα τρελλοί
Ἀπὸ γνῶσι χορτασμένα
Παιδιά εἴμεθα καλά.

N. ΙΓΓΛΕΣΗΣ.

Η ΕΜΜΑ ΛΙΣΣΑΥ.

ΔΙΗΓΗΜΑ

Περιγραφοὶ τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα τῶν Ἰουδαίων.

[Συνέχεια καὶ τέλος]

Ἡ ἐπισημὰς υἱεὶα τῆς Ἰουλίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐπέσυρε τὴν μέριμναν τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ὀλοκλήρου καὶ ἡ Ἐμμα ἔσχε τότε τὴν εὐκαιρίαν διαμενοῦσα ἐν τῇ οἰκίᾳ νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν ἱεράν Γραφήν κρυφίως καὶ ὁπότε ἀσφαλῶς ἠδύνατο νὰ πράξῃ τοῦτο. Οὐ μετὰ πολὺν χρόνον ἡ ἀσθένεια τῆς Ἰουλίας εἶχε τοσοῦτον ἐξασθενῆσει τὰς δυνάμεις αὐτῆς, ὥστε ἐράνη, ὅτι μόλις μίαν ἢ δύο ἡμέρας ἐμελλε πλεόν νὰ ζήσῃ. Οἱ συγγενεῖς πάντες τὴν περιστοιχίζον ἐν συγκινήσει καὶ ἡ Ἐμμα μετὰ τῶν λοιπῶν ἀλλ' ἡ θεία αὐτῆς ἐζήτησεν ἰδιαιτέραν συνέντευξιν μετὰ τῆς Ἐμματος καὶ ὅτε αὕτη ἐγένετο ἀπεσῶρθησαν οἱ λοιποί. Ἡ Ἰουλία εἶχεν ἀνακαλύψει τὴν ἱεράν Γραφήν αὐτῆς καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ἠμέλησε ἡ μάλλον δὲν ἠθέλησε νὰ καταστρέψῃ.

« Ἀτυχὲς παιδίον, » τῆ εἶπεν ἡ Ἰουλία, « χάριν τῆς εἰρήνης τῆς οἰκογενείας μου ἀπέκρυψα τὰ πράγματα ταῦτα. Ἡ γνῶσις τούτων θὰ ἦτο ὀλεθρία εἰς τὸν προσφιλεῖ καὶ ἐξηπατημένον πάππον σου, ἀλλ' ἡ ὑπόκρισις σου, ἥτις εἶναι καταπληκτικὴ διὰ μίαν τοσοῦτον νεαρὰν ὑπαρξίν, πληρέστατα δικαιολογεῖ τὴν αὐστηρότητα τῆς μητρὸς σου. Εἶναι ὅμως ἔτι εἰς τὴν ἐξουσίαν σου νὰ ἐπανέλθῃς εἰς τὸν Θεὸν τῶν πατέρων σου. Ἡ μετάνοια θέλει ἐξέλκεσαι ἔτι καὶ νῦν τὸ παρελθὸν ἐγκλημα. Κατάστρεφον λοιπὸν τὸ δῶρον τῆς πονηρᾶς Ναζωραίας, ἥτις ἐξηπάτησε τὴν ἀπειρον νεότητά σου, τὸ ψευδὲς μνημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ ζυλοργου, καὶ ἐγκατάλειπον τὴν πλάνην σου. Ἐμμα θὰ ὑπακούσῃς τὴν ἐνθουσιαστικὴν σου συγγενῆ σου, ἥτις ζητεῖ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ψυχῆς σου; δύνάμει ἔτι νὰ σὲ ἐναγκαλισθῶ ὡς μετανοούσαν πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου; »

Ἡ Ἐμμα οὐδεμίαν ἀπάντησιν ἐδίδεν. Ἡ ὑπὸ τῆς Ἰουλίας καταβλήθεισα δύναμις πρὸς ἕκθεσιν τῆς ἀνωτέρω παραινέσεως ἐπέφερον ἔτι τὴν τελευταίαν ἐξασθένειαν ἐπὶ τῶν δυνάμεων αὐτῆς καὶ μετ' ὀλίγα λεπτά ἀπεβίωσεν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Σ'.

Ἡ κηδεία τῆς Ἰουλίας ἐγένετο μετὰ τῆς δευτέρας πομπῆς. Μετὰ τὴν πάροδον ἡμερῶν τινῶν ἡ Ἐμμα ἀναμνησθεῖσα τοὺς λόγους τῆς θείας αὐτῆς ἐνόμισα καλὸν νὰ εὖρη καταλληλότερον τρόπον πρὸς ἀπόκρυψιν τοῦ βιβλίου τὸ ὁποῖον, ἀνακαλυπτόμενον, ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ αὐτῇ μυρία δεινά. Εὖρε λοιπὸν προσφο-

ρώτερον νὰ τὸ κρατῇ ἐπ' αὐτῆς τὴν ἡμέραν τὴν δὲ νύκτα νὰ τὸ θέτῃ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν της.

Οὕτω ἡ Ἐμμα ἐνόμισεν, ὅτι ἐξασφαλίζει τὴν ἡσυχίαν της. Δὲν ἐγίνωσκεν, ὅτι μετ' οὐ πολὺ λυπηρὰ μεταβολὴ περιστάσεων ἐπερίμενον αὐτὴν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν κατοχὴν τοῦ μικροῦ τούτου τόμου.

Μετ' οὐ πολὺν χρόνον ἀνεκαλύφθη τῶντι παρὰ τῶν συγγενῶν της, ἕνεκα δὲ τούτου ἐξετέθη εἰς τοσαύτας καταδιώξεις καὶ στερήσεις, ὥστε ἀπόλεσε τὴν προστασίαν αὐτῶν. Ἐκλείσθη δὲ εἰς σκοτεινὸν δωμάτιον ὡς εἰς φυλακὴν.

Μετὰ παρέλευσιν ἐνιαυτοῦ οἰκειὸς τις ἄλλοτε τῆ Ἰουλίας, τὸν ὁποῖον περιέβαλεν οὗτος δυστυχῆσαντα, καὶ ὁποῖος ἐστερήθη πάσης τῆς οἰκογενείας του, ἐλήφθη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λίσσαυ ἵνα τελειώσῃ τὰς ἡμέρας του. Μεθ' ὅλας τὰς λύπας του ὁ Ἐλιζὲ Δαυὶδ διετήρει ἔτι τὴν ἡσυχίαν τοῦ πνεύματος· ὁ Λίσσαυ ἀπεφάσισε νὰ τὸν θέσῃ εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Ἐμματος ἐδεῖξε δὲ τοῦ χρόνου προϊόντος μεγάλην πρὸς αὐτὴν ἀφοσίωσιν μεθ' ὅλην τὴν διαφορὰν τῶν θρησκευτικῶν αὐτῶν φρονημάτων. Τοῦτο πολὺ μετέτρεψε τὴν πρὸς τὴν Ἐμμαν διαγωγὴν τοῦ πάππου της.

Μετ' οὐ πολὺ ὁ πρεσβύτερος οὗτος ἀπεβίωσε τὴν αὐτὴν δὲ ἡμέραν καὶ ὁ Λίσσαυ. Ἡ ἀγωνία τῆς Ἐμματος ἐπὶ τῷ γεγονότι τούτῳ, εὐρεθείσης ἐστερημένης παντὸς προστάτου, εἶναι ἀδύνατον νὰ περιγραφῆ.

Ἡ κηδεία τοῦ Λίσσαυ ἐγένετο δι' ἰδιαιτέρων τιμῶν. Ὁ προϊστάμενος τῶν βιβλίων ἀπήγγειλε βραχὺν ἐπικήδειον λόγον ἐπὶ τοῦ πτώματος ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ νεκροταφείου, ἐν μέσῳ ἀπείρου συρροῆς θεατῶν. Ὁ εὐπαιδεύτος βιβλίνος, ὅστις ἦτο καὶ ὀλίγον συγγενὴς πρὸς τὸν τεθνεῶτα, ἔφερον ὡς κείμενον τοὺς ἀξιολογίωτους λόγους τοῦ Δαυὶδ ἀφορῶντας εἰς τὸν Ἀβνέρ. (Α'. Σαμουὴλ γ', 38). Ἀφοῦ ἐξήγησεν αὐτοῖς λεπτομερῶς τὸν Μωσαϊκὸν νόμον ἐν ταῖς περιπτώσεσιν ἀβεβαίου φόνου (Δευτερ. κβ', 1—9) διεκήρυξεν, ὅτι τὰ ἀμαρτήματα τοῦ λαοῦ πολλάκις ἐπέπιπτον ἐπὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν βιβλίνων αὐτῶν· εἶτα δὲ ἐκτείνων τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πτώματος, ἀπετάθη εἰς τὰς συνειδήσεις αὐτῶν, ἐὰν ἐθεώρουσαν ἑαυτοὺς ἀθώους ἀπὸ τοῦ θανάτου ἐκείνου καὶ ἠδύνατο μετ' ἀληθείας νὰ ἐπαναλάβωσι τὴν ἀθώτητα αὐτῶν ἀπὸ τοῦ αἵματος ἐκείνου. Ἐξηκολούθησε διὰ τοῦ αὐτοῦ τόνου ἐωσοῦ ἐξήγειρε τὰ αἰσθηματὰ τῶν παρισταμένων διὰ σφοδρᾶς χύσεως δακρῶν, καὶ ὁ Λίσσαυ κατήχησε εἰς τὸν τάφον ἐν μέσῳ παλλῶν βαιῶς πενθούντων αὐτόν.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ θανάτου τοῦ Λίσσαυ ἡ Ἐμμα ἦτον ἀπόβλητος ἀπὸ τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ ἔθνους αὐτῆς καὶ πολλὰς καὶ συγκινητικὰς δοκιμασίας διήλθεν. Καταδιώξις καὶ πείνα ἐν τῇ ἀξυτέρᾳ αὐτῆς μορφῇ καὶ στερήσεις ἦσαν καθημερινά. Ὁ Θεὸς ὅμως ἐστήριξεν αὐτὴν ἐν ταῖς δυσχεραῖαις ταύταις. Ἐφύλαξεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς πτώσεως, τὴν ἐστερέωσεν ἐν τῇ πίστει καὶ ἐστήριξε τοὺς πόδας αὐτῆς ἐπὶ Αἰ-

ωνίου Βράχου. Πᾶσα δοκιμασία ἦτο ἀναγκαία. Τὸ ποτήριον ἠγάσθη.

Μετὰ τινὰ ἔτη τοιοῦτου πολυταράχου βίου, ὁ Κύριος εὐφρεστήθη νὰ δώσῃ ἄσυλον εἰς τὴν Ἐμμαν Λίσσαυ· ἐγένετο σύζυγος χριστιανοῦ ἀξίου τοῦ ὀνόματος· οὕτω δὲ διήνυσεν τὸν βίον αὐτῆς ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ὀλιβιότητι.

ΦΥΣΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΜΕΡΟΣ Α'.—ΦΥΤΑ

ΚΕΦ. Κ'.

Τὰ φύλλα προέρχονται ἐκ καλύκων ὡς καὶ τὰ ἄνθη. Ἐὰν θεωρήσῃτε τοὺς κάλυκας τὴν ἀνοιξὴν ἐπὶ τοῦ δένδρου θὰ ἴδῃτε ὅτι ἀρχίζουσι νὰ φουσκῶνωσι, αὐξάνουσι δὲ ἡμέρα τῆ ἡμέρα, ὡς οἱ κάλυκες τῶν ἀνθῶν.

Πῶς, ἴσως ἐρωτήσῃ τις, τὰ φύλλα ταῦτα γίνονται; εἰσὶ λίαν διάφορα τῶν φύλλων τῶν ἀνθῶν· ἀλλ' εἰσὶν ὡς ταῦτα, ἥτοι γίνονται ἐκ τοῦ χυμοῦ. Ὁ χυμὸς ἔρχεται σταθερῶς μέχρι τοῦ κάλυκος τοῦ φύλλου ὡς ἔρχεται καὶ εἰς τὸν κάλυκα τοῦ ἄνθους, διὰ τῶν λεπτῶν τοῦ στελέχους, σωλήνων. Οὕτω δὲ ὁ χυμὸς οὕτως μεταποιεῖται εἰς φύλλα.

Ἐπάρχουσιν ὅθεν κάλυκες φύλλων καὶ κάλυκες ἀνθῶν· γνωρίζονται δὲ ἐκ τοῦ σχήματος αὐτῶν. Οἱ κάλυκες τῶν φύλλων εἰσὶ στρογγύλοι καὶ βραχεῖς, οἱ κάλυκες τῶν ἀνθῶν εἰσὶ ἐπιμηκεῖς καὶ αἰχμηροί. Δύνασθε νὰ ἴδῃτε τὴν διαφορὰν ταύτην ἀπλοῦστατα ἐπὶ ῥοδακινέας κατὰ τὴν ἀνοιξιν.

Ἐπὶ τινῶν δένδρων οἱ κάλυκες τῶν ἀνθῶν ἀνοίγουσι πρὸ τῶν καλύκων τῶν φύλλων. Ἐπάρχουσι δὲ ἐνίοτε καὶ ἕτερα εἶδη καλύκων, ἐξ ὧν τὰ τε φύλλα καὶ τὰ ἄνθη σχηματίζονται.

Ὅταν ὁ σπῆρος ἀνοίξῃ, ἡ ρίζα ὡς ἄλλοτε εἶπομεν κατέρχεται εἰς τὸ ἔδαφος, ἐνῶ τὸ στέλεχος ἀνέρχεται εἰς τὸν ἀέρα. Ἡ ρίζα κατέρχεται διότι ἡ τροφή τοῦ φυτοῦ εἶναι ἐντὸς τοῦ ἐδάφους. Ἡ ρίζα ἐκμυζᾷ τὴν τροφήν ταύτην, ὥστε τὸ φυτὸν τρέφεται καὶ αὐξάνει, ἡ ρίζα ὅθεν εἶναι ἐν εἴδει στομάχου πρὸς τὸ φυτόν. Ἐὰν δὲν εἶχε ρίζαν δὲν θὰ ἠύξανε ὡς οὔτε ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔζη ἐὰν δὲν εἶχε στόμαχον ἐν ᾧ ν' ἀποτίθεται ἡ τροφή.

Ἡ ρίζα ἔχει μικρὰ στόματα ἐν ταῖς κλάδαις αὐτῆς πανταχοῦ· διὰ τούτων ἡ τροφή τοῦ φυτοῦ ἀπομυζᾷται· εἰσὶ δὲ τοσοῦτον μικρὰ ὥστε ἄνευ ἰσχυροῦ μικροσκοπίου δὲν φαίνονται· συνίστανται δὲ εἰς μικρὰς ἴνας αἵτινες κρέμανται ἀπὸ τὰς ρίζας τοῦ φυτοῦ. Ἐὰν πάσαι αἱ ἴνες ἀποκοπῶσιν ἐκ τῆς ρίζης τὸ φυτόν δὲν δύναται νὰ ζήσῃ, διότι δὲν ὑπάρχουσι στόματα νὰ ἀπομυζῆσιν τὴν τροφήν. Θέλει ἀποθάνει ὡς ὁ ἄνθρωπος ἄμα παύσῃ νὰ τρώγῃ.

Ἀπειρία τῶν στομάτων τούτων ὑπάρχει ἐπὶ τῶν ἰνῶν· εἰσὶ ἀναριθμητὰ ὡς ἀναριθμητος εἶναι ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. Τὰ στόματα ταῦτα πίνουσι ὑγρὸν τι ἐκ τοῦ ἐδάφους. Τὸ ὑγρὸν τοῦτο εἶναι ὁ χυμὸς ὅστις ἀνέρχεται εἰς τὸν καυλὸν νὰ θρέψῃ τὸ φυτόν· Πᾶν

μέρος τοῦ φυτοῦ, τὰ φύλλα, τὰ ἄνθη, ὁ καρπὸς, γίνονται, ὡς εἶπωμεν ἀνωτέρω, ἐκ τοῦ χυμοῦ τὸν ὁποῖον ἡ ρίζα ἀπομυζᾷ.

Τὰ στόματα ταῦτα δὲν ἀπομυζῶσιν ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἐν πάσαις ταῖς ρίζαις. Ὁ χυμὸς ἐνός φυτοῦ διαφέρει ἀπὸ τοῦ χυμοῦ ἐτέρου φυτοῦ. Τὸ ἀπομυζώμενον ὑγρὸν ὑπὸ τῆς ρίζης τῆς πιπεριάς δὲν εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς τὸ ἀπομυζώμενον ὑπὸ τῆς ρίζης τῆς χαμοκεράσου. Ἡ ρίζα τῆς πιπεριάς ἀπομυζᾷ τοσοῦτον ὑγρὸν οἷον καθιστᾷ τὸ πέπερι καυστικόν· καὶ ἡ ρίζα τῆς χαμοκεράσου ἀπομυζᾷ ὑγρὸν κατάλληλον ἵνα καταστήσῃ εὐάρεστον τὴν γεῦσιν τοῦ καρποῦ τούτου. Ἡ πιπεριά καὶ ἡ χαμοκεράσσος εἰσὶ τοσοῦτον διάφορα ἀλλήλων, ὥστε δυσκόλως θὰ ἠδύναμεθα νὰ πιστεῦσωμεν ὅτι δύναται νὰ αὐξάνωσι ἐν τῇ αὐτῇ γῇ πλησίον ἀλλήλων. Ἀλλὰ τοῦτο γίνεται. Πῶς δὲ; Ἐκλέγουσιν ἄρα γε τὴν τροφήν αὐτῶν τὰ μικρὰ στόματα τῶν ριζῶν; Μάλιστα. Τὰ στόματα τῆς ρίζης τῆς χαμοκεράσου ἐκλέγουσι ὅ,τι δύναται νὰ σχηματίσῃ τὰ χαμοκεράσσα, καὶ τὰ στόματα τῆς ρίζης τῆς πιπεριάς ἐκλέγουσιν ὅ,τι δύναται νὰ σχηματίσῃ τὸ πέπερι. Ἀλλὰ δὲν ἐκλέγουσιν καθ' ἕνα τρόπον ἡμεῖς ἐκλέγομεν· δὲν σκέπτονται περὶ τῆς ἐκλογῆς ὡς ἡμεῖς. Ἀλλ' ἐκλέγουσιν ἀκριβῶς ὡς θὰ ἐπράττομεν ἡμεῖς σκεπτόμενοι. Ἴσως δὲ ἐκλέγουσι κάλλιον ἡμῶν. Ἡμεῖς πολλάκις σφάλλομεν ὡς πρὸς τὴν τροφήν ἡμῶν, ἀλλ' ἐκεῖνα ἐκλέγουσιν ἀκριβῶς ὅ,τι θεωροῦσιν ὀρθόν. Ἀλλὰ πῶς τοῦτο γίνεται ἀγνωσοῦμεν. Ὁ Θεὸς τὰ κατεσκεύασεν οὕτως ὥστε ἐκλέγουσι τὸ ὀρθὸν εἶδος τῆς τροφῆς ἐκ τῆς γῆς. Τοῦτο μόνον γινώσκομεν περὶ τούτου.

Πολλάκις διάφορα εἶδη φυτῶν αὐξάνουσι ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ εἶδει τῆς γῆς. Ὅποιαν ποικιλίαν φυτῶν καὶ δένδρων πολλάκις βλέπομεν ἐν τῷ αὐτῷ κήπῳ! Ἀλλ' ἐνίοτε τὸ ἐν φυτὸν ἀπαιτεῖ διάφορον γῆν ἐτέρου φυτοῦ. Τοῦτο καταφαίνεται εἰς τινὰ φυτὰ τὰ ὅποια ἀπαιτοῦσι γῆν ἔχουσαν πλείοτερα ἅλατα ἄλλης γῆς. Ἀλλ' ἐνῶ τὸ ἅλας βοηθεῖ τινὰ φυτὰ ὥστε ν' αὐξάνωσι τοσοῦτον καλῶς, φέρει βλάβην εἰς ἄλλα.

Ἐυρίσκομεν εἶδη τινὰ ἀνθῶν ἐντὸς τελευμάτων ταῦτα δὲν δύναται καλῶς ν' αὐξήσων ἐπὶ ὑψηλοῦ ἐδάφους, ὁ λόγος δὲ τούτου εἶναι διότι τὰ μικρὰ στόματα ἐν ταῖς ρίζαις δὲν εὐρίσκουσι τὸ ἀκριβὲς εἶδος τῆς τροφῆς ἐκεῖ.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ὁ Ἰανουάριος ἀνομάσθη οὕτω πρὸς τιμὴν τοῦ Θεοῦ Ἰανοῦ τὸν ὁποῖον οἱ Ῥωμαῖοι ἐτέβοντο τὰ μέγιστα. Ἐκάλεσαν δὲ ἐξ αὐτοῦ τὸν πρῶτον μῆνα τοῦ χρόνου, ὅχι μόνον διὰ τὴν ὁποίαν ἔχαμε μεγάλην ὑπόληψιν ὡς κρίνων περὶ τῶν παρελθόντων, καὶ προγινώσκων τὰ μέλλοντα, ἀλλὰ καὶ διότι ὑπέθεταν ὅτι εἰς τὴν μερικὴν αὐτοῦ φροντίδα ἦσαν παραδεδιομένοι αἱ πύλαι τοῦ οὐρανοῦ· ὅθεν καὶ πάντοτε παρίστανον αὐτὸν μὲ κλειδίον εἰς τὴν δεξιάν του χεῖρα. Ἐκ τούτου δὲ

και ἡ θύρα ἢ πύλη ὠνομάζετο ῥωμαϊστὶ *Janua*.

Τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἰανοῦ, εἶχε δύο πρόσωπα ἐστραμμένα τὸ ἐν ἀπὸ τοῦ ἄλλου· τὸ μὲν γηραλέον και δηλοῦν πείραν ἢ γνῶσιν τῶν παρεληλυθότων· τὸ δὲ νέον σημαῖνον προσῶρασιν τῶν τοῦ μέλλοντος χρόνου. Ἐνίστε παριστάνετο μὲ τέσσαρα πρόσωπα, συμβολικὰ τῶν τεσσάρων ὥρων τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὑπελαμβάνετο ὅτι ἔχει ἐξουσίαν.

Ὁ Νουμᾶς, φρόνιμος και εἰρηνικὸς ἄρχων, ἀφαιρέσας ἀπὸ τὸν Μάρτιον, ὅστις ἦτο καθιερωμένος εἰς τὸν θεὸν τοῦ πολέμου Ἄρην, τὴν τιμὴν τοῦ νὰ ἦναι ὁ πρῶτος μῆν τοῦ ἐνιαυτοῦ, και προκρίνας τὸν Ἰανουάριον ἀπέβλεπεν ἴτως εἰς τὸ νὰ παρακινήσῃ τὸν λαὸν αὐτοῦ νὰ τιμῶσι τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰρήνης μᾶλλον, παρά τὰ ἐκ τοῦ πολέμου· συνήργησεν ὅμως εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην και ἡ ἐπιθυμία τοῦ ν' ἀρχίξῃ τὸ ἔτος τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν φθάνει ὁ ἥλιος εἰς τὴν μεγίστην αὐτοῦ ἐκκλισιν ἢ πτώσιν, ἣτις συμβαίνει, ὡς εἶναι πασίγνωστον, περὶ τὰ τέλη Δεκεμβρίου. Τὸ ἱερὸν τοῦ Ἰανοῦ διετάχθη νὰ μὲν κελκισμένον μὲν ἐν καιρῷ εἰρήνης, ἀνοικτὸν δὲ ἐν καιρῷ πολέμου, και τόσοον δὲ ἰσχυρῶς ἐνήργησε τὸ παράδειγμα και αἱ παραγγελίαι τοῦ Νουμᾶ εἰς τοὺς ὑπηκόους του, ὥστε καθ' ὅλον τὸν καιρὸν τῆς βασιλείας του εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ βλέπῃ κελκισμένον τὸν ναὸν τοῦτον, μολοντί οἱ Ῥωμαῖοι ἦσαν τόσοον φιλοπόλεμοι, ὥστε εἰς διάστημα 800 ἐτῶν ἐκλείσθη μόνον ἐξάκις.

Κατὰ τὴν πρῶτην Ἰανουαρίου προσέφερον εἰς τὸν Ἰανὸν πλακοῦντα κατεσκευασμένον ἐκ νέου ἀλεύρου, νέων ἀλῶν, λιθωνοῦ και οἴνου προσέτι δὲ και φοίνικας, σῦκα και μέλι. Οἱ καλλιτέχναι και τεχνίται ἠτοίμαζον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τὰς χρησίμους εἰς τὸ ἔργον ὕλας, οἱ σύζυγοι συνωμίλουν περὶ εὐτεκνίας, και πάντες ἐφρόνου, ὅτι ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην ἐργασία ἦθελε τοῖς ἀσφαλίσῃ εὐδαιμον ἔτος. Ἐπεσκέπτοντο ἀλλήλους, ἡμείβοντο εὐχὰς και ἀπειχον νὰ προσφέρωσι λόγους κακοσημάντους· ἀντήλλασσον δὲ δῶρα τὸ ἑσπέρας και εὐαχοῦντο πρὸς τιμὴν τοῦ Ἰανοῦ.

Ἡ ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΝΟΣΗΔΕΙΑΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΒΥΘΩΝΟΣ.

Ὁ μέγας φυσιοδίφης Βυθῶν σταθερῶς ἐγείρετο ἅμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου οὕτω δὲ διηγείται τὸν τρόπον δι' οὗ ἀπέκτησε τιαυτήν ἕξιν τοῦ πρῶτῃ ἐγείρεσθαι.

«Κατὰ τὴν νεότητά μου», λέγει οὗτος, «ἠγάπων σφόδρα τὸν ὕπνον, και ἡ νωχέλεια αὐτῆ μὲ ὑπέκλεπτε πολλὸν χρόνον. Ὁ πτωχὸς Ἰωσήφ — ὑπηρετὴς αὐτοῦ ἐπὶ ἐξήκοντα πέντε ἔτη — αὐπῆρξε πολὺ εὐεργετικὸς εἰς ἐμὲ καταβαλὼν αὐτήν. Τῷ ὑπεσχέθην ἐν τάλληρον δι' ἐκάστην φορὰν καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ μὲ ἐξυπνή κατὰ τὴν ἐνάτην ὥραν· ἐνοεῖται ὅτι δὲν ἔλειπε τὴν ἐπομένην ἡμέραν νὰ μὲ βασανίσῃ και ἐγὼ τὸν ὕβριζον. Ἐπειράτο τὴν ἐπομένην ἡμέραν και ἐγὼ

τὸν ἠπειλοῦν. Φίλε Ἰωσήφ, τῷ ἔλεγον τὴν μεσημβρίαν, ἔχασα τὸν καιρὸν μου, και οὐδὲν σὺ ἐκέρδησας. Δὲν γνωρίζεις πῶς νὰ τὸ καταφέρῃς. Σκέψου περὶ τῆς ὑποσχέσεώς μου, και μὴ φροντίξῃς διὰ τὰς ἀπειλάς μου. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἐπέτελεσε τὸν σκοπὸν του. Καταρχὰς παρεκάλου, εἶτα ἰκέτευον και ὕβριζον, και θὰ τὸν ἀπέβαλον, ἀλλ' οὕτος ἠδιαφόρει, και μὲ ἐξύπνει μεταχειριζόμενος και τὴν βίαν. Ἐλάμβανε τὴν ἀμοιβὴν του καθεκάστην διὰ τὴν κακὴν μου διάθεσιν καθ' ἣν στιγμὴν ἐξύπνων, δι' εὐχαριστήσεων, και ἐν τάλληρον μίαν ὥραν μετὰ ταῦτα. Ὁφείλω εἰς τὸν πτωχὸν Ἰωσήφ τοῦλάχιστον δέκα ἢ δώδεκα τόμους τοῦ συγγράμματός μου».

ΠΟΙΚΙΛΑ

* * Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ κράτους τοῦ ἔτους 1881 ἀνέρχεται, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου ὑποβληθέντα πίνακα, ὡς πρὸς τὰ ἔσοδα μὲν εἰς δραχμὰς 51,481,560, ὡς πρὸς δὲ τὰ ἔξοδα εἰς δραχμὰς 113,852,722. Οὕτω τὸ ἔλλειμμα, ὅπερ ὁ προϋπολογισμὸς οὗτος παρουσιάζει, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 62,371,162.

* * Καθ' ὅλον τὸ κράτος ὑπάρχουσι Γυμνάσια 22, Σχολαρχεῖα 76, ἑλλην. σχολεῖα ἔχοντα 1—2 τάξεις 89, δημ. σχολεῖα 1,171, ἐξ ὧν ἀρρένων 1,032, θηλέων 139. Ὁ ἀριθμὸς τῶν σπουδαζόντων ἀρρένων ἐν Ἑλλάδι ἀνέρχεται εἰς 90,000 περίπου, τῶν δὲ θηλέων εἰς 17,000, ἣτοι τὸ ὅλον 107,000, ὥστε ἐπὶ τοῦ πληθυσμοῦ τοῦ κράτους ἀναλογοῦσι 16 0/0 περίπου.

* * Κατὰ τὸν «Ἀγγελιαφόρον» Κων/πόλεως ὁ τουρκικὸς στρατὸς ὑπολογίζεται εἰς 300,000 ἀνδρῶν, δι' οὓς ἀπαιτεῖται καθ' ἐκάστην δαπάνη 40,000 λιβρῶν. Κατὰ τὴν «Βακίτ» παρὰ τὰ ἑλλην. μεθόρια παραταχθήσονται 100,000 ἀνδρες. ὧν 70,000 θὰ καταλάβωσι τὰ φρούρια, αἱ δὲ λοιπαὶ θὰ ἐπιτεθῶσι κατὰ τῆς Ἑλλάδος.

* * Ὁ κ. Λύμπερ, γραμματεὺς τῆς ἐταιρίας τῆς ἐγκρατείας ἐν Γαλλίᾳ, ὑπολογίζει ὅτι πεντήκοντα τοῖς ἑκατὸν μάνταν τῶν βλακῶν και ἡλιθίων τῶν εὐρίσκομένων ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσι τῆς Εὐρώπης ἔχον γονεῖς μεθύσους.

* * Ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Ἀγγλίας κ. Γλάδστον συνεπλήρωσε κατ' αὐτὰς τὸ 71ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, γεννηθεὶς ἐν Λίβερπούλει τῇ 29 ἰοβρίου 1809.

ΑΙΝΙΓΜΑ Α'.

Νῆσος μικρὰ πλὴν ἔνδοξος ὑπῆρξα και θὰ ἦμαι,
νὰ 'σ εἶπω εἶναι περιττὸν ἐν τῷ Αἰγαίῳ κεῖμαι·
μόνον σοὶ λέγω τέσσαρα γράμματα μὲ παράγουν,
ἅτινα νῦν συνδύασον νὰ ἴδῃς τί ἐξάγουν.

Ἀναγραμμάτισιν σαφῶς ἀν κάμῃς ἐν τῷ ἅμα
'σ τὴν Ἀφρικὴν θὰ εὐρεθῶ χωρὶς νὰ γείνη θαῦμα
θὰ γείνω ὁμοῖος μὲ σέ, συγγνώμην λάθος εἶπον,
πλὴν ἀδελφός σου ἐξ Ἀδάμ ποτὲ μὴ διαλείπων

Δ. Στάης.

Ἀδαις Αἰνίγματος Θ'.

Τὸ στοιχεῖον Π.

* Ἐβυσαν αὐτὸ αἱ ἐξῆς κυρίαὶ και κύριοι, Ἀριστέα Γ. Χρηστοφῆ, Σοφία Δυμποπούλου, Ι. Β. Ποικιλίδης, Γ. Μ. Καζαντζής (Ἀθηνῶν), Π. Κ. Ἀποστολίδης (Πειραιῶς). Ἰπ. Καραβίας (Κέρκυρα), Αἰκατερίνη Π. Σταματιάδου (Ναύπλιον), Μηνᾶς Μπατάγιος, Βασίλ. Ἀργυριάδης (Σμύρνης).